

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE
» RAD «
SARAJEVO
Broj: 6913/24
Datum: 30.05.2024 god

KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Finansijski izvještaji na dan 31. decembar 2023. godine
zajedno sa Izvještajem nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Profil KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	2-3
Izvještaj o odgovornosti Direktora	4
Izvještaj nezavisnog revizora	5-8
Bilan uspjeha KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	9
Bilans stanja KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	10
Izvještaj o tokovima gotovine KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	12
Skraćene računovodstvene politike	13-19
Bilješke uz finansijske izvještaje	20-35

Profil KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Kantonalno javno komunalno preduzeće "RAD" d.o.o. Sarajevo je pravni sljednik Javnog komunalnog preduzeća "RAD" registrovanog Rješenjem Osnovnog suda udruženog rada Sarajevo, broj: U/I-1664/89 od 21.02.1990. godine. Rješenjem broj UF/I-2582/05 od 20.04.2006. godine u Kantonalnom sudu u Sarajevu upisano je usklađivanje statusa preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH. Prema ovom Rješenju osnivač Preduzeća je Kanton Sarajevo sa ukupnim osnivačkim kapitalom od 10.000 KM.

Unutrašnja organizacija i način rada Preduzeća utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta usvojen od strane Nadzornog odbora dana 23.05.2022. godine. Ovim Pravilnikom, uređen je način rada i rukovođenja Preduzećom, te opis radnih mjesta.

Puni naziv Preduzeća: Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Skraćeni naziv Preduzeća: KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

MBS: 65-01-0544-12

IB: 4200316890001

PDVB: 200316890001

Sjedište: Paromlinska broj 57 Sarajevo, Novo Sarajevo

Upisani kapital je 10.000 u 100% om vlasništvu Kanton Sarajevo, ul. Reisa Džemaludina Čauševića br.1, BiH.

Obavještenjem o razvrstavanju pravnog lica prema djelatnosti, Preduzeće je razvrstana pod šifrom:

38.11 Skupljanje neopasnog otpada

Preduzeće obavlja sljedeće djelatnosti: prikupljanje, odvoz i deponovanje otpadaka; održavanje gradske deponije; čišćenje i pranje javnih saobraćajnih površina; održavanje, uređenje i izgradnja javnih saobraćajnica; asfaltna baza – proizvodnja hladnog asfalta; gradska parkirališta i javne garaže; i zimska služba.

Uposlenici

Na dan 31.12.2023. godine ukupan broj zaposlenih bio je 1075.

Organi upravljanja

1. Skupština Preduzeća

Ovlaštenje Skupštine Preduzeća vrši Vlada Kantona putem punomoćnika.

- Adelina Džanković – punomoćnik od 03.06.2021. godine
- Adelina Džanković – punomoćnik od 17.08.2023. godine
- Gološ Damira – punomoćnik od 21.12.2023. godine

2. Nadzorni odbor

Skupština Preduzeća imenovala je Nadzorni odbor u slijedećem sastavu:

- Reuf Sulejmanović – Predsjednik od 01.10.2021. godine do 05.04.2024. godine
- Lejla Draganić – Član od 01.10.2021. godine do 05.04.2024. godine
- Mirza Mujarić - Član od 01.10.2021. godine do 05.04.2024. godine
- Adna Masnopita – v.d. Predsjednik od 08.04.2024. godine
- Amir Vrca – v.d. član od 08.04.2024. godine
- Asmir Merdžanović – v.d. član od 08.04.2024. godine

3. Uprava Preduzeća

- Vera Arnautović – v.d. direktor do 28.09.2023. godine.
- Nijaz Salamović – v.d. direktor od 28.09.2023. godine do 19.02.2024. godine.
- Nijaz Salamović - direktor bez ograničenja ovlaštenja od 20.02.2024. godine (upisan u sudski registar 11.03.2024. godine), imenovan na period od 4 godine.
- Fahrudin Tinjak – v.d. izvršni direktor za poslove javne higijene i održavanje javnih saobraćajnica od 02.12.2022. godine do 19.02.2024. godine.
- Fahrudin Tinjak– izvršni direktor za poslove javne higijene i održavanje javnih saobraćajnica od 20.02.2024. godine, imenovan na period od 4 godine.
- Nijaz Salamović – v.d. izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove od 02.12.2023. godine do 28.09.2023. godine.
- Samir Kurtanović – izvršni direktor za ekonomske i pravne poslove od 20.02.2024. godine, imenovan na period od 4 godine.

4. Odbor za reviziju

Skupština Preduzeća je dana 20.08.2021. godine imenovala Odbor za reviziju u slijedećem sastavu:

- Zijad Šivšić – Predsjednik
- Kenan Kapetanović - Član
- Nejla Kaltak - Član

Odjel Interne revizije

- Direktor Odjela interne revizije nije imenovan do okončanja revizije
- Ilvana Priganica - interni revizor

Izvještaj o odgovornostima Uprave

Uprava Preduzeća je dužna osigurati da Finansijski izvještaji za 2023. godinu budu izrađeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Preduzeća za navedeni period.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti Uprave obuhvaćaju jemstva:

- da su odabrane i zatim dosljedno primijenjene odgovarajuće računovodstvene politike;
- da su prosudbe i procjene razumne;
- da su primijenjeni važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje iskazano i objašnjeno u Finansijskim izvještajima; te
- da su Finansijski izvještaji pripremljeni po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Preduzeće nastaviti svoje poslovne aktivnosti u doglednoj budućnosti.

Uprava također mora osigurati vođenje prikladnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću odražavati Finansijski položaj Preduzeća. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Preduzeća, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakovitosti.

Potpisano u ime Uprave

KJKP „RAD“ d.o.o Sarajevo

Paromlinska 57, Sarajevo

Bosna i Hercegovina

15.05.2024. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravi, Nadzornom odboru i Vlasnicima KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo (Preduzeće) za 2023. godinu, izloženih na stranicama 9 do 35, koji se sastoje od Bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. godine, Bilansa uspjeha, Izvještaja o promjenama na kapitalu i Izvještaja o tokovima gotovine za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, osim uticaja na finansijske izvještaje navedene u osnovi za mišljenje s rezervom, priloženi finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno u svim značajnim aspektima finansijski položaj KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2023. godine, rezultate njegova poslovanja, gotovinski tok i promjene na kapitalu za period tada završen u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje s rezervom

- ✓ Nismo prisustvovali popisu zaliha na dan 31.12.2023. godine, jer je ovaj datum prethodio našem angažmanu kao revizora Preduzeća. Radi prirode zaliha, evidencija Preduzeća i dužeg protoka vremenskog perioda od popisa zaliha, nismo bili u mogućnosti drugim revizijskim procedurama prikladno ocijeniti količine, vrijednosti i fizičko stanje zaliha, te stoga ne izražavamo mišljenje o količinama i vrijednostima zaliha.
- ✓ Kao što je navedeno u bilješci broj 17., uz finansijske izvještaje, Preduzeće iskazuje redovna potraživanja od kupaca privreda (pravna lica) u iznosu od 1,1 milion KM koja su dospjela na naplatu preko godinu dana. Preduzeće nije rezervisalo minimalne gubitke za navedena potraživanja najmanje u iznosu od 1,1 milion KM

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u dijelu o Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni, te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje. Neovisni smo od Preduzeća u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Poseban naglasak

Bez daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja, skrećemo Vašu pažnju na:

- ✓ Bilješku broj 12., uz priložene finansijske izvještaje u vezi neriješenog statusa vlasništva nad određenim nekretninama;
- ✓ Bilješku broj 17., uz priložene finansijske izvještaje a u vezi malog procenta confirmisanosti salda potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023. godine;

- ✓ Bilješku broj 21. uz priložene finansijske izvještaje u vezi iskazanih revalorizacionih rezervi nastale kao posljedica inflacije kao i revalorizacione rezerve koje predstavljaju državni i dionički kapital utvrđeno revizijom 1998. godine, zbirno u ukupnom iznosu od KM 11.628.840;
- ✓ Bilješku broj 23., uz priložene finansijski izvještaje u vezi ažuriranja izvještaja aktuaru za sadašnju vrijednost rezervisanih obaveza za otpremnine zaključno sa 31.12.2023. godine.
- ✓ Kao što je objavljeno u bilješki broj 32. pod e) uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2023. godine, ukupna vrijednost sudskih sporova u kojima se Preduzeće javlja kao tužena strana iskazano je u iznosu od 1 milion KM. Uprava Preduzeća je izvršila procjenu ishoda sudskih sporova, te na osnovu iste izvršila rezervisanja po osnovu sudskih sporova u ukupnom iznosu od 600 hiljada KM. Prema izjavama Uprave izvršeno je rezervisanje u skladu sa najboljom procjenom, te su mišljenja da dodatnih troškova na ime istog u toku 2024. godine neće biti.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u skladu sa ovim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, prema našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ključna revizijska pitanja su ona izabrana pitanja koja smo komunicirali sa Upravom, ali nemaju namjeru predstavljati sva pitanja koja smo raspravljali. Ta se pitanja trebaju raspravljati u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i izražavaju mišljenja o tima finansijskim izvještajima te ne izražavamo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Ključna revizijska pitanja za reviziju finansijskih izvještaja Preduzeća, su navedena u osnovi za mišljenje s rezervom i u dijelu poseban naglasak.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvataju Izvještaj Uprave. Ostale informacije ne uključuju finansijske izvještaje, te se naše mišljenje ne odnosi na njih niti obuhvata bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija. Naša je obaveza pročitati ostale informacije i razmotriti da li su podložne pogrešnim prikazivanjem. Ukoliko na bazi provedenih revizijskih procedura zaključimo da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama dužni smo izvjestiti o tim činjenicama. Na bazi provedenih procedura u reviziji, nismo stekli uvjerenje da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama, te u ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja usljed prevare i pogreške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Preduzeće ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego to učiniti. Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je veći nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumjevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Preduzeća.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane uprave.

- Zaključujemo o primjerenosti menadžmentovog korištenja računovodstvene osnove utemeljenoj na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi svoje poslovne aktivnosti u doglednoj budućnosti. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg period i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kad odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog saopštavanja

ZUKO d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 185
Sarajevo, 15.05.2024. godine

ovlašteni revizor
Biljana Ekinović

[Redacted signature]

direktor
Ferid Ekinović

[Redacted signature]

BILANS USPJEHA
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2023. GODINE
 (izraženo u KM)

	Bilješke	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi iz ugovora s kupcima		33.834.449	31.630.522
Prihodi iz ugovora sa kupcima	1.	33.834.449	31.630.522
Ostali prihodi i dobici		12.139.499	12.537.040
Dobici od dugoročne nefinansijske imovine		0	0
Neto dobici od trgovanja derivatima		0	0
Dobici od finansijske imovine		0	0
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		924	3.816
Finansijski prihodi	2.	418.991	363.190
Ostali prihodi i dobici	3.	11.719.584	12.170.034
UKUPNO PRIHODI		45.973.948	44.167.562
Poslovni rashodi		43.891.855	38.944.753
Promjene u zalihama vrijednosti učinaka		6.076	(2.129)
Troškovi sirovina i materijala	4.	2.969.354	2.027.779
Troškovi energije i goriva	4.	2.678.856	2.926.977
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	5.	32.303.972	27.237.796
Amortizacija	6.	2.696.892	2.191.758
Troškovi primljenih usluga	7.	1.459.652	1.324.571
Ostali poslovni rashodi i troškovi	8.	1.777.053	3.238.001
Ostali rashodi i gubici		3.703.230	4.971.498
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine		0	0
Gubici od finansijske imovine		0	0
Troškovi rezervisanja, neto	9.	368.453	1.571.048
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		122	0
Finansijski rashodi	10.	213.601	45.736
Ostali rashodi i gubici	11.	3.121.054	3.354.714
UKUPNO RASHODI		47.595.085	43.916.251
Rezultat tekućeg perioda		(1.621.137)	251.311
Porez na neto dobit perioda		0	232.838
Neto rezultat perioda		(1.621.137)	18.473
Ostala sveobuhvatna dobit		0	752.576
UKUPNI REZULTAT		(1.621.137)	771.049
Ukupan rezultat koji pripada			
Vlasnicima matice		(1.621.137)	771.049
Vlasnicima manjinskih interesa		0	0

Ovi izvještaji odobreni su i potpisani od Uprave Preduzeća dana 28.02.2024. godine

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2023. GODINE
(izraženo u KM)

	Bilješke	31.12.2023.	31.12.2022.
IMOVINA			
Dugoročna imovina		37.799.229	37.900.704
Materijalna imovina	12.	15.680.026	15.295.135
Imovina s pravom korištenja		0	26.156
Ulaganja u investicijske nekretnine	13.	22.058.308	22.501.783
Nematerijalna imovina	14.	60.895	77.630
		20.024.807	27.643.581
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	15.	1.828.424	1.819.072
Ugovorna imovina	16.	44.811	31.054
Potraživanja od kupaca	17.	7.661.575	12.496.267
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		1.199	1.199
Novac i novčani ekvivalenti	18.	9.450.496	12.483.454
Akontacija poreza na dobit	19.	232.836	0
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	20.	805.466	812.535
UKUPNO IMOVINA		57.824.036	65.544.285
KAPITAL	21.	36.647.748	43.391.511
Državni kapital		10.000	10.000
Rezerve		71.700	70.926
Revalorizacione rezerve		34.130.623	34.130.623
Akumulirana dobit		4.056.562	9.161.489
Akumulirani gubitak		0	0
Rezultat tekućeg perioda		(1.621.137)	18.473
Dugoročne obaveze		8.038.742	7.751.759
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	22.	1.499.424	2.312.439
Rezervisanja	23.	1.209.866	1.307.979
Odgođeni prihod	24.	5.329.452	4.131.341
Odgođene porezne obaveze		0	0
Kratkoročne obaveze		13.137.546	14.401.015
Obaveze prema dobavljačima	25.	1.380.843	2.950.658
Ugovorne obaveze	25.	44.810	31.054
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	26.	757.969	782.513
Odgođeni prihod	27.	860.155	869.320
Rezervisanja	28.	709.371	750.131
Obaveze za porez na dobit	29.	0	126.720
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	30.	9.384.398	8.890.619
UKUPNO OBAVEZE		21.176.288	22.152.774
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		57.824.036	65.544.285
Vanbilansna aktiva i pasiva		26.600.480	26.790.118

Ovi izvještaji odobreni su i potpisani od Uprave Preduzeća dana 28.02.2024. godine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31.DECEMBRA 2023. GODINE
(izraženo u KM)

	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezultat tekućeg perioda	(1.621.137)	18.473
Amortizacija nematerijalnih sredstava		
Amortizacija materijalnih sredstava	2.696.892	2.191.758
Gubici od otuđenja materijalnih i nematerijalnih sredstava	0	0
Ostala usklađivanja za negotovinske stavke	(5.122.626)	(3.816)
Povećanje / smanjenje zaliha	(9.352)	(228.486)
Povećanje / smanjenje potraživanja od kupaca	4.834.692	971.494
Povećanje / smanjenje ostalih potraživanja	(239.524)	(92.065)
Povećanje / smanjenje aktivnih razgraničenja	0	0
Povećanje / smanjenje obaveza prema dobavljačima	(1.556.059)	1.749.367
Povećanje / smanjenje ostalih obaveza	367.059	2.203.372
Povećanje / smanjenje pasivnih vremenskih razgraničenja	1.050.073	900.534
Povećanje / smanjenje novca iz poslovnih aktivnosti	400.018	7.710.631
Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0
Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0
Prilivi iz ostalih finansijskih plasmana	0	0
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	(2.595.417)	(2.662.113)
Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0
Odlivi iz osnova ostalih finansijskih plasmana	0	0
Povećanje / smanjenje novca iz ulagackih aktivnosti	(2.595.417)	(2.662.113)
Povećanje / smanjenje osnovnog kapitala	0	0
Primljena pozajmljena sredstva / povrat pozajmljenh sredstava	(837.559)	(802.083)
Odliv iz osnova isplaćenih dividendi	0	0
Ostali tokovi od finansijske aktivnosti	0	(25.947)
Povećanje novca iz finansijskih aktivnosti	(837.559)	(828.030)
Povećanje novca	(3.032.958)	4.220.488
Novac na početku perioda	12.483.454	8.262.966
Novac na kraju perioda	9.450.496	12.483.454
Neto povećanje / smanjenje gotovine	(3.032.958)	4.220.488

Ovi izvještaji odobreni su i potpisani od Uprave Preduzeća dana 28.02.2024. godine

Uprava

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD OD 1. JANUARA 2022. GODINE DO 31. DECEMBRA 2023. GODINE
(izraženo u KM)

	Državni kapital	Rezerve	Revalorizacijske rezerve	Akumulirani gubitak	Akumulirana dobit	Rezultat tekuće godine	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2022.	10.000	70.926	34.130.623	0	9.161.489	18.473	43.391.511
Raspored rezultata prethodne godine		774					
Dobici / gubici prikazani direktno u kapitalu					18.473	(18.473)	774
Rezultat tekuće godine							0
Stanje na dan 31.12.2023.	10.000	71.700	34.130.623	0	(5.123.400) 4.056.562	(1.821.137) (1.821.137)	(8.744.537) 36.647.748

Ovi izvještaji odobreni su i potpisani od Uprave Preduzeća dana 28.02.2024. godine

Uprava

Osnove računovodstva

Preduzeće vodi računovodstvene evidencije u domaćoj valuti (konvertibilna marka KM) i u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koji uključuju i Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

Osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, poslovne knjige se vode i finansijski izvještaji sastavljaju u skladu sa računovodstvenim standardima koji su u procesu usklađivanja sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Finansijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjuju se Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na BH jezik od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela. Novi Zakon o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH broj 15/21) usvojen je 24. februara 2021. i u primjeni je od marta 2021. godine.

Preduzeće primjenjuje sve MSFI sa dopunama i tumačenjima standarda koji su objavljeni od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC) i Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), te prevedeni na BH jezik u Federaciji Bosne i Hercegovine na dan 31. decembar 2005. godine i čije se izmjene i usvajanje novih standarda konstantno objavljuju na službenoj stranici Saveza računovođa i revizora Federacije Bosne i Hercegovine.

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtjeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa

Preduzeće je postojeće računovodstvene politike uskladilo sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koji uključuju i Međunarodne računovodstvene standarde (MRS).

Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumijeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni u KM. Važeći kurs KM na dan 31. decembra 2023. godine bio je 1,95583 KM za 1 Euro.

Uporedni podaci

Uporedni podaci predstavljaju podatke iz finansijskih izvještaja Preduzeća za 2022. godinu.

Dugotrajna imovina

Nematerijalna sredstva se početno vode po trošku ulaganja, te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Obračun amortizacije za nematerijalna sredstva je 20%.

Materijalna imovina (nekretnine, postrojenja i oprema) iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja. Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Obračun amortizacije u 2023. godini vršen je po sljedećim stopama:

Građevinski objekti	1,50 do 5,00%
Transportna sredstva	15,00%
Alat i inventar	15,00%
Uređaji i instalacije	15,00%
Namještaj	15,00%
Kontejner: plastične kante	15,00%
Mašine i postrojenja za obavljanje osnovne djelatnosti	15,00%

Troškovi zamjene većih dijelova dugotrajne materijalne imovine Preduzeća, koji povećavaju njegov kapacitet ili značajno produžuju korisni vijek upotrebe, kapitaliziraju se.

Vrijednosno usklađenje stalnih sredstava

Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava, osim odgođenih poreznih sredstava, pregledava se na svaki datum bilansa kako bi se utvrdilo postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ako takve indikacije postoje, za imovinu se procjenjuje nadoknativi iznos. Prilikom procjenjivanja da li ima bilo kakvih pokazatelja da je došlo do umanjenja vrijednosti sredstava, Preduzeće u obzir uzima sljedeće pokazatelje u skladu sa MRS 36- Umanjenje vrijednosti imovine:

Vanjski izvori informacija

- a) tokom razdoblja, značajan pad vrijednosti sredstava, više nego se očekivalo kao rezultat protoka vremena i normalne upotrebe;
- b) značajne promjene su nastale tijekom razdoblja ili će nastati u bliskoj budućnosti sa negativnim efektom na subjekt, u tehnološkim, tržišnim, ekonomskim ili zakonskim uvjetima u kojima posluje ili na tržištu kojem je dato sredstvo namijenjeno;
- c) tržišne kamatne stope ili druge tržišne stope povrata od ulaganja povećane su tokom razdoblja, a ta će povećanja vjerovatno utjecati na diskontnu stopu koja se koristi u izračunavanju vrijednosti u upotrebi imovine i značajno će smanjiti nadoknativi iznos imovine;
- d) knjigovodstvena vrijednost neto imovine subjekta je viša od njegove cijene na tržištu (tržišna kapitalizacija).

Interni izvori informacija

- e) postoji dokaz zastarjelosti ili fizičkog oštećenja sredstva;
- f) značajne promjene su se dogodile tokom razdoblja ili će se dogoditi u bliskoj budućnosti sa negativnim učinkom na subjekt, u obimu ili načinu na koji se imovina koristi ili očekuje koristiti. Te promjene obuhvaćaju imovinu koja se stavlja van upotrebe, planove za prestanak ili rekonstrukciju poslovanja kojem imovina pripada, planove za prodaju imovine prije ranije očekivanog datuma, i ponovnu procjenu korisnog vijeka upotrebe imovine kao ograničenog radije nego neograničenog;
- g) postoji dokaz iz internih izvještaja koji pokazuje da ekonomski učinak imovine već je ili će biti lošiji nego se očekuje.

Gubici od umanjenja priznaju se u bilans uspjeha.

Investicione nekretnine

Ulagачke nekretnine predstavljaju dugoročnu imovinu ili njene dijelove koji su namijenjeni za ostvarivanje najma ili su nabavljene sa namjerom ostvarivanja kapitalne dobiti.

Društvo vrši procjenu investicionih nekretnina, te shodno izvršenoj procjeni vrši priznavanje, odnosno vrednovanje istih po procijenjenoj tržišnoj vrijednosti zaduženjem konta investicionih nekretnina u okviru grupe 03-Investicione nekretnine, uz odobrenje konta revalorizacionih rezervi Preduzeća. Prilikom prvobitnog uknjižavanja istih posebno se vrši evidentiranje zemljišta, a posebno građevinskih objekata.

Zalihe

Zalihe se sastoje pretežno od zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i auto guma. Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i auto guma vrednuju se po trošku (nabavna vrijednost).

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cijelosti otpisuju. Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe do godinu dana. Kao dopunski kriterij se uzima pojedinačna vrijednost niža od 250 KM. Otpis sitnog inventara otpisuje se 100% u momentu stavljanja u upotrebu, a isknižavanje kada se inventar rashoduje.

Imovina namijenjena prodaji se evidentira na pozicijama zaliha. Vrednovanje se vrši po neto prodajnoj cijeni. Najmanje na dan svakog bilansa stanja, vrši se procjena i svođenje na neto prodajnu vrijednost. Procjena neto prodajne vrijednosti vrši se eksterno od strane ovlaštenog procjenitelja. Pri procjeni neto prodajne vrijednosti polazi se od najpouzadnijih dokaza kojima se u trenutku procjene raspolaže. Smanjenje prodajne cijene na aktivnom tržištu, neupotrebljivost / opadanje kvaliteta, tehnološka zastarjelost i sl.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja iz poslovnih odnosa priznaju se po nominalnoj vrijednosti. Najmanje na kraju svakog bilansa stanja vrši se procjena vrijednosti potraživanja i utvrđuje realna vrijednost koristeći pri tome slijedeće faktore:

- potraživanja utužena,
- potraživanja starija više od 1 godine,
- za naplatu potraživanja više puta su slane opomene i provodile urgencije,
- dobivene informacije da je dužnik u stečaju ili likvidaciji ili je prestao poslovati.

Ispravka vrijednosti potraživanja i svođenje na stvarnu vrijednost vrši se na teret rashoda Preduzeća.

Potraživanja u skladu sa MSFI-em 9, podliježu provjeri testa umanjenja vrijednosti imovine na svaki datum bilansiranja i češće uz priznavanje očekivanih gubitaka. Efekti testa umanjenja, kao i očekivani gubici direktno terete bilans uspjeha Preduzeća. Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka i očekivanog gubitka iz testa umanjenja smanji, prethodno priznati gubitak ispravlja se bilansu uspjeha

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od gotovine na računima u bankama i blagajnama Preduzeća. Novac u banci (tzv. depozitni novac) i blagajni (tzv. gotovinski novac) predstavlja monetarnu stavku koja je odmah raspoloživa, pa se bilansira u visini njene nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odložene porezne obaveze.

Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Federacije Bosne i Hercegovine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Preduzeća izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odložena porezna obaveza priznaje se kao oporeziva privremena razlika. Utvrđuje se tako što se važeća ili očekivana porezna stopa primjeni na oporezive privremene razlike (metoda obaveza).

Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi pritjecati u Preduzeće i kada je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti. Prihodi od prodaje priznaju se u neto iznosu. Prihodi se vrjednuju po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se uzima u obzir iznos svakog diskonta i rabata, kao i za iznos svih drugih popusta koji su odboreni kupcu. Prihodi Preduzeća proizilaze iz redovnih aktivnosti registrovane djelatnosti, kao što su prihodi od prikupljanje, odvoz i deponovanje otpadaka; održavanje gradske deponije; čišćenje i pranje javnih saobraćajnih površina; održavanje, uređenje i izgradnja javnih saobraćajnica; asfaltna baza – proizvodnja hladnog asfalta; gradska parkirališta i javne garaže; i zimska služba.

Kada se pružanje usluga može pouzdano procijeniti, prihodi povezani s tom transakcijom se priznaju srazmjerno stepenu izvršenja usluga na datum bilansa stanja. Državne subvencije, dotacije i poticaji, uključujući i novčane subvencije, priznaju se u prihode kada Preduzeće zadovoljava navedenim uvjetima i kada je vjerovatno da će subvencija biti primljena.

Naknade za zaposlene

Kratkoročne naknade

Preduzeće plaća u ime zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plaće, kao i poreze na plaće koji se obračunavaju na iznos neto plaće. Preduzeće ove doprinose plaća penzionom i zdravstvenom fondu Federacije Bosne i Hercegovine prema propisanim stopama tokom godine.

Također, naknade za topli obrok, putne troškove te naknade za odmor se isplaćuju u skladu sa lokalnim propisima. Ovi troškovi terete bilans uspjeha u periodu na koji se odnose plaće.

Obaveze za penzije i ostale naknade

Preduzeće, u normalnom toku poslovanja, plaća u ime zaposlenih penziono osiguranje sukladno lokalnim propisima. Svi doprinosi plaćeni penzionom osiguranju terete bilans uspjeha u periodu na koji se odnose plaće. Preduzeće nema nikakvih drugih penzionih šema ili naknada nakon prestanka zaposlenja i shodno tome, nema drugih obaveza po osnovu penzija zaposlenih.

Rezervisanja i razgraničenja

U okviru ove pozicije iskazuju se odložene poreske obaveze, obračunati a neplaćeni rashodi, unaprijed neplaćeni prihodi, obračunata rezervisanja za troškove po štetnim ugovorima i započetim sudskim sporovima, ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja koja se priznaju kao potencijalna sredstva i potencijalne obaveze iz primljenih budžetskih izvora na ime ulaganja, kao i za eventualne potrebe za likvidnost preduzeća tekuće i naredne godine

Rezervisanja se priznaju kada se ima obaveza koja je nastala na osnovu prošlih događaja, te je vjerovatno da će se tražiti podmirenje obaveze. Rezervisanja se diskontiraju na sadašnju vrijednost, gdje je efekat materijalan. Pri ukidanju rezervisanja moguće je primjeniti bruto princip tj. iskazivanjem prihoda od ukidanja rezervisanja u punom iznosu i rashoda u punom iznosu. Preduzeće ima iskazana rezervisanja za sudske sporove.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost cijene robe koju treba platiti u budućem periodu i primljenih usluga. Obaveze se preispituju najmanje na svaki dan bilansa stanja.

Dugoročne obaveze se ne uvećavaju za kamate predviđene i obračunate u ugovorima i dokumentima o zaduženju.

Donacije, subvencije i sufinansiranja

Odobrene donacije, subvencije i sufinansiranja priznaju se kao prihod po principu sučeljavanja prihoda i rashoda. Uslovljene donacije sve do momenta ispunjavanja uslova voda se kao odloženi prihodi a tada kada se ispune uslovi priznaju kao prihod.

Donacije vezane za sredstva, uključujući nenovčane pomoći po fer vrijednosti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod. Iznos odloženog prihoda se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha na sistemskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva.

Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, a koje se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na ranijim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procjenjenih.

Procjene i pretpostavke stalno se preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko utiču na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključne pretpostavke koje se odnose na finansijske izvještaje:

Vijek trajanja građevina i opreme - Uprava pregleda procjenjeni vijek trajanja građevina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja - Rezervisanja se priznaju ako Preduzeće trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz predhodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje obaveze na dan bilansa stanja, uzevši u obzir rizike nesigurnosti vezane za obavezu.

Događaji nakon datuma bilansa

Događaji nakon datuma bilanse, koji daju dodatne informacije o položaju Preduzeća na dan bilanse, odražavaju se u finansijskim izvještajima (usklađivanje događaja na datum bilansa). Događaji nakon datuma bilansa koji ne utiču na stavke u finansijskim izvještajima objavljuju se u bilješkama ako su materijalno značajni.

1. Prihodi iz ugovora sa kupcima

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	33.563.126	31.399.298
Prihodi od prodaje proizvoda	271.323	231.224
Prihodi iz ugovora sa kupcima	33.834.449	31.630.522

Prihodi od pruženih usluga KM 33.563.126 najvećim dijelom se odnose na:

Opis	Iznos KM
Prihodi od prodaje usluga pravna lica - odvoz i zbrinjavanje otpada	13.388.451
Prihodi od prodaje usluga fizička lica - odvoz i zbrinjavanje otpada	12.273.341
Prihodi od pruženih usluga - zimska služba	2.020.743
Prihodi od pruženih usluga - građenje, niskogradnja	1.601.764
Prihodi od pruženih usluga - najam garaža	1.474.431
Prihodi od pruženih usluga - Parkomat	553.094
Prihodi od pruženih usluga - parking karte	411.401
Prihodi od pruženih usluga - javna higijena po sporazumima	309.934
Ukupno KM	32.033.159
Na navedene prihode se odnosi %	95,44%

Prihodi od prodaje proizvoda KM 271.323 najvećim dijelom se odnose na:

Opis	Iznos KM
Prihodi od prodaje starog papira - karton	118.070
Prihodi od prodaje hladni asfalt	85.582
Prihodi od prodaje PET ambalaža	30.137
Ukupno KM	233.789
Na navedene prihode se odnosi %	86,17%

2. Finansijski prihodi

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Prihodi od kamata	382.147	315.560
Pozitivne kursne razlike	33.338	0
Ostali finansijski prihodi	3.506	47.630
Finansijski prihodi	418.991	363.190

3. Ostali prihodi i dobici

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Prihodi od premija, subvencija	7.600	12.349
Prihodi od najma	86.509	49.052
Prihodi od donacija	1.546.810	1.802.841
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	6.984.954	6.561.527
Ostali prihodi po drugim osnovama	554.159	372.018
Naplaćena otpisana potraživanja	2.533.999	2.290.219
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihod	1.336	770.331
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijeg perioda	4.217	311.697
Ostali prihodi i dobici	11.719.584	12.170.034

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2023. godini KM 6.984.954 najvećim dijelom se odnose na prihode iz budžeta po osnovu dotacija za finansiranje usluga zajedničke komunalne potrošnje, i to:

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	Iznos u KM
Mašinsko čišćenje saobraćajnica	672.866
Ručno čišćenje saobraćajnica	2.303.170
Pranje saobraćajnica	1.170.680
Zimiska služba	625.658
Kafiterija – higijenski servis	166.186
Održavanje javne higijene općine Trnovo	334.356
Održavanje javne higijene općine Ilijaš	469.261
Komunalni redari	1.157.610
Sufinansiranje javnih radova- prihod od Zavoda	85.166
Ukupno prihodi iz namjenskih izvora finansiranja:	6.984.953

Poslovni rashodi za tekući period iznose KM 43.891.855 (KM 38.944.753 u 2022. godini). Struktura spomenutih rashoda tekućeg perioda je prikazana u nastavku:

4. Troškovi materijala, energije i goriva

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Utrošene sirovine i materijal	2.420.392	1.521.940
Troškovi energije i goriva	2.678.856	2.926.977
Troškovi rezervnih dijelova	548.962	505.839
Troškovi sirovina i materijala, energije i goriva	5.648.210	4.954.756

5. Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Troškovi plaća	26.912.380	22.378.572
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	1.352	15.269
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	5.253.749	4.636.113
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima uključujući i naknade članovima odbora, komisija i sl.	136.491	207.842
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica	32.303.972	27.237.796

6. Amortizacija

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Troškovi amortizacije	2.696.892	2.191.758
Amortizacija	2.696.892	2.191.758

7. Troškovi primljenih usluga

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Troškovi usluga održavanja	334.495	276.153
Troškovi zakupa	78.135	37.585
Troškovi reklame i sponzorstva	7.020	0
Troškovi neproizvodnih usluga	1.040.002	1.010.833
Troškovi primljenih usluga	1.459.652	1.324.571

8. Ostali poslovni rashodi i troškovi

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Troškovi reprezentacije	3.773	3.591
Troškovi premija osiguranja	138.101	133.437
Troškovi platnog prometa	67.394	99.555
Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	405.145	399.686
Troškovi poreza, naknada, taksi i sl.	1.083.558	2.532.992
Troškovi članski doprinosa i sl. obaveza	53.646	50.755
Ostali nematerijalni troškovi	25.436	17.985
Ostali poslovni rashodi i troškovi	1.777.053	3.238.001

9. Troškovi rezervisanja , neto

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Rezervisanja za sudske sporove	368.453	172.938
Troškovi rezervisanja za otpremnine	0	1.398.110
Troškovi rezervisanja, neto	368.453	1.571.048

10. Finansijski rashodi

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Kamate	213.601	23.697
Negativne kursne razlike, neto	0	22.039
Finansijski rashodi	213.601	45.736

11. Ostali rashodi i gubici

Opis	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2023. (KM)	12 mjeseci za godinu završenu 31.12.2022. (KM)
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca	3.055.819	3.258.270
Ostali rashodi i gubici	42.379	83.530
Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	22.856	12.914
Ostali rashodi i gubici	3.121.054	3.354.714

12. Materijalna imovina

Tabela materijalne imovine za 2023. godinu (izraženo u KM)

Opis	Zemljište	Građevine	Oprema, Alati, pogonski i kancelarijski namještaj i transportna sredstva	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ostala imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost 01.01.2023. godine	5.214.619	9.319.108	60.194.945	924.954	489	75.654.115
Nabavke tokom 2023.	0	0	525.459	2.047.959	0	2.573.418
Prenos sa pripreme	0	13.608	2.852.251	(2.865.859)	0	0
Smanjenje / reklasifikacija	0	0	(91.137)	0	0	(91.137)
Stanje 31.12.2023.	5.214.619	9.332.716	63.481.518	107.054	489	78.136.396
Akumulirana amortizacija 01.01.2023.	0	(6.166.704)	(54.191.787)	0	(489)	(60.358.980)
Amortizacija za 2023. Godinu	0	(150.497)	(2.038.030)	0	0	(2.188.527)
Otpis / reklasifikacija	0	0	91.137			91.137
Stanje 31.12.2023.	0	(6.317.201)	(56.138.680)	0	(489)	(62.456.370)
Sadašnja vrijednost 01.01.2023. godine	5.214.619	3.152.404	6.003.158	924.954	0	15.295.135
Sadašnja vrijednost 31.12.2023. godine	5.214.619	3.015.515	7.342.838	107.054	0	15.680.026

Povećanje vrijednosti opreme, alati, pogonski i kancelarijski namještaj i transportna sredstva KM 3.377.710 najvećim dijelom se odnosi na nabavku: kamioni - smećari KM 1.425.100 (sufinansiranje ministarstva privrede Kantona Sarajevo), kontejneri KM 504.409 (donacija Republika Češka), teretna i vučna vozila KM 787.443, sanacija klizišta deponija Smiljevići KM 147.453 (ministarstvo komunalne privrede KS), reciklomati KM 42.650, press kontejner KM 20.000 (Općina Trnovo), tricikl KM 49.900, oprema za građevinarstvo KM 66.680 i oprema za prikupljenje reciklažnog otpada KM 94.700.

Preduzeće koristi odnosno stiče prihode od određenih nekretnina (zemljišta i garaže) nad kojima nije riješen status vlasništva, ili prava upravljanja.

13. Ulaganja u investicijske nekretnine

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Ulaganja u vlastito zemljište	9.184.205	9.184.205
Ulaganja u vlastite građevinske objekte	13.317.578	13.317.578
Ispravka vrijednosti Ulaganja u investicijske nekretnine	(443.475)	0
Ulaganja u investicijske nekretnine	22.058.308	22.501.783

Ulaganja u vlastito zemljište i vlastite građevinske objekte odnosi se na zemljište i objekte (područje Dobrinja i Saraj polje) koja Preduzeće koristi za izdavanje pod zakup (garaže i parking mjesta).

14. Nematerijalan imovina

Tabela nematerijalne imovine za 2023. godinu (izraženo u KM)		
Opis	Softver	Ukupno
Nabavna vrijednost 01.01.2023.	312.125	312.125
Povećanja tokom 2023. godine	22.000	22.000
Smanjenje	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	334.125	334.125
Stanje 01.01.2023. godine	(234.495)	(234.495)
Amortizacija tekućeg perioda	(38.735)	(38.735)
Otpis ili otuđenje	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	(273.230)	(273.230)
Sadašnja vrijednost 01.01.2023.	77.630	77.630
Sadašnja vrijednost 31.12.2023.	60.895	60.895

15. Zalihe

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Sirovine i materijal	885.762	848.430
Rezervni dijelovi	450.347	481.313
Autogume i ambalaža	567.213	523.180
Alat i sitan inventar	632.774	595.386
Ispravka vrijednosti rezervnih dijelova, sitnog inventara, i dr.	(1.107.730)	(1.031.070)
<i>Ukupno zalihe materijala</i>	1.428.366	1.417.239
Proizvodnja u toku	0	0
Poluproizvodi	56.421	34.510
Odstupanje od cijena poluproizvoda	302.172	366.060
<i>Ukupno proizvodnja u toku i poluproizvodi</i>	358.593	400.570
Proizvodi na skladištu	15.158	72
Odstupanja od cijena	21.017	202
<i>Ukupno gotovi proizvodi</i>	36.175	274
Dati avansi	5.290	989
Zalihe	1.828.424	1.819.072

Preduzeće evidentira poluproizvode metodom stalne cijene uz obračun odstupanja od cijena poluproizvoda u iznosu KM 302.172.

16. Ugovorna imovina

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Obračunati nefakturisani prihod	44.811	31.054
Ugovorna imovina	44.811	31.054

17. Potraživanja od kupaca

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Kupci u zemlji	7.661.575	7.184.543
Sumnjiva i sporna potraživanja kupaca u zemlji	54.184.202	53.852.553
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(54.184.202)	(48.540.829)
Kupci u zemlji	7.661.575	12.496.267
Ukupno potraživanja od kupaca	7.661.575	12.496.267

Struktura salda kupaca u zemlji na dan 31.12.2023. godine je slijedeća:

- Kupci –vanredni kupci KM 1.100.273
- Kupci privreda (pravna lica) KM 5.994.125
- Kupci građani KM 479.905
- Kupci za najam garaža KM 87.272

Kupci u zemlji –privreda koja su iskazana u vrijednosti KM 5.994.125 su konfirmisani na dan 31.12.2023. godine u procentu od 20%.

Prema Izvještaju naplatne službe za kupce građane i privreda (pravna lica), Preduzeće je za 2023. godinu:

- fakturisalo kupcima privreda (pravna lica) KM 15.668.246, naplatilo od istih KM 14.925.089 (od toga naplaćena utužena potraživanja u iznosu KM 403.770).

- fakturisalo kupcima fizička lica KM 14.349.060, naplatilo KM 14.590.402 (od toga naplaćena utužena potraživanja u iznosu KM 2.199.537).

U saldu kupaca privreda (pravna lica) KM 5.994.125 sadržan je iznos najmanje od 1,1 milion KM koja su dospjela na naplatu preko godinu dana. Nisu izvršene rezervacije minimalnih troškova po osnovu nenaplativih potraživanja kupaca- privreda (pravna lica). Prema Izvještaju naplatne službe Preduzeće planira tokom maja 2024. godine tužiti 1537 korisnika privreda (pravna lica) u vrijednosti najmanje 1,1 milion KM.

18. Novac i novčani ekvivalenti

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Transakcijski računi - domaća valuta	9.072.393	12.127.967
Transakcijski računi - strana valuta	341.083	353.249
Izdvojena novčana sredstva rezervi	540	771
Blagajna	912	993
Novčani ekvivalenti	35.568	474
Novac i novčani ekvivalenti	9.450.496	12.483.454

Preduzeće ima otvorene transakcijske račune u KM valuti kod sljedećih banaka: Intesa SanPaolo banka d.d. Sarajevo, i UniCredit banka d.d. Mostar. Preduzeće ima otvoren devizni račun kod UniCredit banka d.d. Mostar.

19. Akontacija poreza na dobit

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Potraživanja za porez na dobit	232.836	0
Potraživanja za porez na dobit	232.836	0

20. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Potraživanja za zateznu kamatu iz DPO	1.199	1.199
Potraživanja od zaposlenih	10.423	12.205
Potraživanja od državnih organa i institucija	744.238	854.111
Ispravka vrijednosti potraživanja od državnih organa i institucija	(72.708)	(72.708)
Potraživanja za više plaćene ostale poreze	302	0
Ostala kratkoročna potraživanja	71.647	71.647
Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(70.620)	(70.620)
Ulazni PDV za koji nije stečeno pravo odbitka	12.140	15.414
Unaprijed plaćeni troškovi	4.128	2.486
Ostala kratkoročna razgraničenja	105.916	0
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	805.466	812.535

Potraživanja od državnih organa u iznosu od KM 744.238 najvećim dijelom se odnosi na potraživanja od Kanton Sarajevo- Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša.

Evidentirano potraživanje na dan 31.12.2023. godine predstavlja ostatak nenaplaćenog potraživanja po Sporazumu o izdvajanju sredstava iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje za 2023. godinu koji je odobren u iznosu od KM 7.885.000 od čega KM 5.885.300 obezbjeđen iznos iz budžeta Kantona Sarajevo i KM 2.000.000 na ime obavljanja poslova iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje u skladu sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti i Zakonom o komunalnoj potrošnji. Sporazum je potpisan 10.05.2023. godine.

21. Kapital

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Državni kapital	10.000	10.000
Rezerve	71.700	70.926
Revalorizacijske rezerve za nekretnine	34.130.623	34.130.623
Akumulirana dobit	4.056.562	9.161.489
Rezultat tekućeg perioda	(1.621.137)	18.473
Kapital	36.647.748	43.391.511

Prema Izvodu iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajavo, Preduzeće ima upisani kapital KM 10.000.

Smanjenje akumulirane dobiti iz prethodnih godina u iznosu KM 5.123.400 predstavlja otpis sumnjivih i spornih potraživanja iz prethodnih godina. Navedeni otpis je izvršen po prijedlogu popisne Komisije, koji je usvojen od strane Uprave i Nadzornog odbora Preduzeća.

Ukupno revalorizacione rezerve na dan 31. decembar 2023. godine evidentirane su u iznosu od KM 34.130.623, a što se odnosi na:

- Revalorizacione rezerve povezane sa investicionim nekretninama-garaže i zemljište u iznosu od KM 22.501.783,
- Revalorizacione rezerve nastale kao posljedica inflacije u ratnom i prijeratnom periodu (1991-1998. godina) u iznosu od 5.433.061 KM i
- Revalorizacione rezerve koje predstavljaju državni i dionički kapital u iznosu od 6.195.779 KM.

Kao što je navedeno u revizorskim izvještajima iz ranijih perioda i Odluci broj 530/09 od 24.12.2009. godine, revalorizacione rezerve koje predstavljaju državni i dionički kapital na dan 31. decembar 2023. godine u ukupnom iznosu od KM 6.195.779, nastale su u ranijim periodima na način da se tokom utvrđivanja osnivačkog kapitala u 2006. godini u visini od 10.000 KM, internim nalogom izvršeno je preknjižavanje dijela kapitala (državni i dionički kapital utvrđen po eksternoj reviziji iz 1998. godine) sa stanjem na dan 31. decembra 2008. godine.

Prema datim preporukama navedenim u gore navedenoj Odluci Preduzeće je vršilo sukcesivno prenošenje dijela pomenutih rezervi u korist akumulirane dobiti, vodeći računa da se vrši prenos sredstava koja su van upotrebe, a koja su revalorizovana u skladu sa kretanjem inflacije. Prenos je vršen zaključno sa 31. decembrom 2018. godine.

Preduzeće nije do kraja završilo prenos rezervi, a takođe pozicija revalorizacionih rezervi koja predstavlja državni i dionički kapital u skladu sa gore navedenom Odlukom prvobitno je tretirana kao ostale rezerve. Struktura iskazanih rezervi kapitala nije u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, obzirom da je prilikom usklađivanja statusa Preduzeća sa Zakonom o privrednim društvima došlo do neusklađenosti iste, prilikom čega su formirane i evidentirane pomenute rezerve.

22. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Dugoročni krediti iz inostranstva	1.499.424	2.285.761
Dugoročni krediti	1.499.424	2.285.761

Ukupno finansijske obaveze po amortizovanom trošku na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 1.499.424 KM odnose se na obaveze evidentirane po osnovu dugoročnih kredita u inostranstvu, i to po osnovu:

- ✓ Ugovora o kreditu broj 3672 BOS zaključenog dana 10.06.2003. godine sa Vladom Federacije BiH (Aneks ugovora broj 1 od 14.03.2006. godine, objavljeni u „Sl. glasniku BiH-međunarodni ugovori“, br. 1/03 i 4/06). Radi se o Subsidijarnom kreditnom sporazumu za projekat upravljanja čvrstim otpadom. Posredstvom Federacije BiH, Agencija Svjetske banke – Međunarodna asocijacija za razvitak (IDA) je odobrila iznos od 14.300.000 SDR ili 2.000.000 USD. Rok za vraćanje kredita je 25 godina, sa 8 godina grace perioda. Otplata kredita počela je 2011. godine.

Ukupne dugoročne obaveze po kreditu Svjetske banke (WB) na dan 31. decembra 2023. godine iskazane su u iznosu od KM 745.248. Kratkoročni dio dugoročne obaveze iznosi KM 254.500. Ukupne obaveze u iznosu KM 999.748 su confirmisane.

- ✓ Ugovora o kreditu, br. 5969/10 od 01.06.2010. godine, zaključen na osnovu Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine i Unicredit bank Austrija AG za finansiranje projekta nabavke opreme za KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo, („Sl. novine FBiH“, br. 41/11) sa MUT Austria GmbH, a realizovan u 2012. godini. Prema Aneksu 1 na Podugovor o vraćanju kredita broj: 02-14-25456/11 za Projekat nabavke opreme za KJKP „Rad“, zaključenom sa Vladom Kantona Sarajevo 26.01.2016. godine, grace period je produžen na šest (6) godina, tako da prva rata u iznosu od 128.535 EUR dospijeva 31.01.2018. godine, a posljednja 31.01.2026. godine. U skladu sa zaključenim Aneksom, Kanton Sarajevo će vršiti refundaciju plaćenih obaveza po kreditu.

Ukupno dugoročna obaveza po pomenutom kreditu iznosi KM 754.177. Kratkoročni dio dugoročne obaveze iznosi KM 502.785. Ukupne obaveze u iznosu KM 1.256. 902 su confirmisane

23. Rezervisanja

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju	1.209.866	1.307.979
Dugoročna rezervisanja	1.209.866	1.307.979

Iskazano stanje rezervacija za otpremnine predstavlja sadašnju vrijednost obaveze zaključno sa 31.12.2022. godine.

24. Odgođeni prihod

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Odgođeni prihodi	5.329.452	4.131.341
Odgođeni prihod	5.329.452	4.131.341

Preduzeće posjeduje analitičku evidenciju stalnih sredstava po kojoj se mogu identifikovati sva stalna sredstva sa oznakom da je donacija i koja po knjigovodstvenoj vrijednosti odgovaraju sa vrijednošću odgođenih prihoda. Odgođeni prihodi najvećim dijelom se odnose na stalna sredstva pribavljena putem donacija i to: kamioni smečari KM 1.439.413 (2023. godina); kontejneri KM 504.314 (2023.), reciklažno dvorište KM 527.674 (2017. godina); kontejneri KM 66.488 (2017. godina), drobilica na lokaciji Smiljevići KM 82.802 (2017. godina); projekat EC IPA II KM 394.825; projekat UNDP za razvoj infrastrukture KM 301.741; sanacija i proširenje plohe Smiljevići KM 485.397.

25. Obaveze prema dobavljačima i ugovorne obaveze

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Dobavljači u zemlji	1.380.843	2.950.658
Obaveze prema dobavljačima	1.380.843	2.950.658
Primljeni avansi	44.810	31.054
Ugovorne obaveze	44.810	31.054

Saldo dobavljača u zemlji je na dan 31.12.2023. godine potvrđen u procentu od 54%.

26. Kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza zakredit iz inostranstva	757.284	780.458
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	685	2.055
Finansijske obaveze po amortizacionom trošku	757.969	782.513

Navedeni iznos kratkoročnih finansijskih obaveza se odnosi na kratkoročni dio dugoročnih obaveza po Ugovorima pomenutim u Bilješci br.22.

27. Odgođeni prihod (kratkoročno)

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Unaprijed naplaćeni prihod	39.501	27.743
Odgođeni prihod za primljene donacije	820.654	841.577
Odgođeni prihod	860.155	869.320

Pozicija odgođeni prihodi za primljene donacije KM 820.654, najznačajniji dio se odnosi na slijedeće projekte:

KM 205.324 – Lokacija Smiljevići, drobilica

KM 297.390 – Jama kafilerija

KM 95.967 – Odlaganje internog otpada

KM 41.667 – Izgradnja plohe deponija Smiljevići

28. Kratkoročna rezervisanja

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Kratkoročna rezervisanja	709.371	750.131
Rezervisanja	709.371	750.131

Kratkoročna rezervisanja u iznosu od 709.371 KM) predstavljaju rezervisanja za otpremnine zaposlenika do 12 mjeseci (KM 109.371) i rezervisanja za potencijalne obaveze po započetim sudskim sporovima KM 600.000. Uprava Preduzeća je donijela Odluku o rezervacijama troškova za pokrenute sudske sporove protiv Preduzeća broj 1979/24 od 14.02.2024.

29. Obaveze za porez na dobit

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Obaveze za porez na dobit	0	126.720
Obaveze za porez na dobit	0	126.720

30. Ostale obaveze uključujući i razgraničenja

Opis	Za godinu završenu 31.decembra 2023. (KM)	Za godinu završenu 31.decembra 2022. (KM)
Obaveze iz ostalih specifičnih poslova	105.916	0
Obaveze za neto plaće i naknade plaća	1.141.930	907.353
Obaveze za porez na plaće i naknade plaća	103.709	79.980
Obaveze za doprinose u vezi plaća i naknda plaća	854.616	724.375
Obaveze za ostala primanja radnika, naknade troškova i materijalna prava zaposlenih	299.332	281.272
Obaveze za naknade članovima odbora	2.869	2.563
Obaveze za porez članovima odbora	348	310
Obaveze za doprinose članovima odbora	333	297
Obaveze za porez na naknade fizičkim licima	5	5
Ostale obaveze	339.456	356.393
Obavez za razliku ulaznog i izlaznog PDV-a	490.775	246.216
Obaveze za poreze, carinu i druge dažbine	880	0
Obaveze za ostale doprinose, članarine	9.447	23.801
Ostale obaveze za poreze i doprinose	5.710.683	5.941.255
Unaprijed obračunati rashodi perioda	216.188	232.662
Ostala kratkoročna razgraničenja	107.911	94.137
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	9.384.398	8.890.619

Ukupno obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine na dan 31. decembar 2023. godine predstavlja obaveze po osnovu sudskih taksi u iznosu od KM 5.710.683. Tokom godine evidentirana su slijedeće promjene:

- Zaduženje obaveza u iznosu od KM 697.298 koje se najvećim dijelom odnose na uknjižavanja rashoda po sudskim taksama a na osnovu prijedloga za dozvolu izvršenja koji su dostavljeni Općinskom sudu u Sarajevu u januaru 2024. godine, za nenaplaćena potraživanja od fizičkih lica koja se odnose na račune izdate za period I-XII 2023. godine.

Prema broju dostavljenih prijedloga za dozvolu izvršenja, a na osnovu Zakona o sudskim taksama KS, procijenjeni iznos sudske takse na prijedlogu za dozvolu izvršenja iznosi KM 650.200.

- Plaćene sudske takse KM 925.891 su evidentirane / plaćene na osnovu specifikacija od pravne službe na kojima su prikazani pozivi za plaćanje od Općinskog suda u Sarajevu. Pravna služba dostavlja navedene specifikacije kvartalno. Preduzeće je uvezano na program SOKOP - sa Općinskim sudom u Sarajevo i putem navedenog programa dobijaju pozive za plaćanje sudskih taksi.

31. Transakcije sa povezanim licima

Naziv pravno lice/osobe	Uloga osoba odnosno pravnog lica u transakcijama	Obaveze	Potraživanja	Prihodi	Rashodi
		na 31.12.2023. prema navedenom pravnom licu/osobi		01.01.23.-31.12.2023.sa navedenim pravnim licem /osobom	
Direktor Preduzeća	Upravljanje	3.759	0	0	46.444 (neto)
Nadzorni odbor	Nadzor	1.434	0	0	16.569 (neto)
Skupština-punomoćnik Vlade KS	Nadzor	0	0	0	1.605 (neto)

32. Potencijalne obaveze

(a) Bankarske i druge garancije

Preduzeće nije izdavalo bankarske i druge garancije u toku poslovanja 2023. godine. Po ovom osnovu, Preduzeće je nisko izloženo navedenom riziku.

(b) Oporezivanje

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U BiH poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina. Preduzeće je kontrolisano od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH za period 01.03.2020. do 30.11.2023. godine. Nakon provedene kontrole izdato je Rješenje broj 04/4-1/II-17-1-UP-I-42-284-2/23 od 17.01.2024. godine, u kojem su utvrđene dodatne porezne obaveze u iznosu od KM 5.237. U toku aprila 2024. godine Preduzeće je predmet kontrole od strane Porezne uprave FBiH za period unazad pet godina. Do dana sačinjavanja revizorskog izvještaja kontrola nije još uvijek završena.

(c) *Transferne cijene*

Poreski propisi Bosne i Hercegovine obuhvataju propise vezano za cijene između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena da bi osigurali da oporeziva dobit ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica. Preduzeće ne može unaprijed da procijeni ishod takve kontrole.

(d) *Polise osiguranja*

Preduzeće drži polise osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti, osiguranje od odgovornosti zaštitarskih i detektivskih djelatnosti, osiguranje imovine od opasnosti požara i drugih opasnosti, kolektivno dobrovoljno zdravstveno osiguranje od težih bolesti zaposlenika, kolektivno osiguranje uposelnika od nezgode i druge police osiguranja za stalna sredstva.

(e) *Sudski procesi*

Prema dostavljenom Izvještaju nadležne službe, protiv Preduzeća se vodi veliki broj (106) sudskih sporova po procijenjenoj vrijednosti KM 1.059.114, najvećim dijelom isplata potraživanja iz radnog odnosa i naknade štete. Odlukom Uprave Preduzeća izvršena je procjena rezervacija za sudske sporove na dan 31.12.2023. godine u iznosu od KM 600.000.

Prema dostavljenom Izvještaju nadležne službe, Preduzeće je zaključno sa 31.12.2023. godine kao tužitelj/traziitelj izvršenja dostavilo Općinskom sudu Sarajevo ukupno 34.169 tužbi /Prijedloga za izvršenje od čega su:

- građani /fizička lica , 32.510 tužbi u vrijednosti KM 1.973.715
- privreda/pravna lica , 1.641 tužba u vrijednosti KM 1.046.312
- vanredni kupci, 3 tužbe u vrijednosti KM 33.607
- kupci za najam garaža, 15 tužbi u vrijednosti KM 2.185

Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova (u kojima je Preduzeće tuženo) mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima.

33. Upravljanje finansijskim rizicima

Upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Preduzeća. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Preduzeća i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stepen i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminisati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku likvidnosti i riziku kapitala

Imajući u vidu da se nabavke vrše po cijenama ugovornim za duži vremenski period, da rokovi naplate u većini slučajeva ne prelaze rokove plaćanja moglo bi se zaključiti da Preduzeće nije u većoj mjeri izloženo cjenovnom riziku. Međutim, imajući u vidu specifičnost poslovanja, nemogućnost naplate usluga po stvarnom trošku iz razloga obaveze primjene jedinstvenog cjenovnika utvrđenog izvan Preduzeća upravljanje cjenovnim rizikom je ograničeno.

Izloženost kreditnom riziku minimalna je u dijelu međusobnih odnosa sa dobavljačima, veće avansne uplate obezbjeđuju se bankovnim garancijama. Kreditni rizik u najvećem dijelu odnosi se na potraživanja od kupaca. Društvo nastoji djelimično osigurati avansnom naplatom, međutim evidentno je postojanje spornih potraživanja koja se, u krajnjem slučaju, pokušavaju naplatiti pokretanjem sudskih sporova. Iz navedenog slijedi nemogućnost izmirivanja obaveza u ugovornim rokovima i prisutnost rizika likvidnosti.

34. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa.

Navedene bilješke na stranama od 20. do 35., Usvojene su od strane Uprave Preduzeća dana 15.05.2024. godine.

Uprava Preduzeća

